

PERIODICH POLITICH VERMELL

SALUT PÚBLICA # INTERESSOS POPULARS # ARTS Y LETRAS

PREUS DE VENTA

25 exemplars. Una peseta
 Cada volum. 1 quartan
 Surt a llum ab tots regularitat & la menor sus regida
 cada volum

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

6-RONDA DE LA UNIVERSITAT-6
 BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Tot l'any, perni a domicili. 8 rals vintatre
 Permes de la Unió Postal. 16 TL. TL.
 Doncs sempre corresponen sempre per la demanar
 las correspondencias

SUSCRIPCIÓ

per adreçar las notes subscipcions ja que
 premsa de redacció & una quantitat de treball

La G. P. 30/10
 A. A. 10
 Dos Llinars. 4

Llista de Valors

Societat de Fondadors de ferro	40
Societat de Puntallers	10
Societat de Forns	10
Societat de Fidei	10
Societat d' Espanoles	10
Societat de Obrers de vila.	10
J. M.	10
M. T.	10
A. Males	10
F. Males	10
A. N.	10
R. Eixare	10
C. Marco	10
Rud.	10
V. Delort	10
Toscaud	10
Llorens.	10
Ferra.	10
Alcer	10
Alcer	10
Dabla.	10
Conte.	10
S. Juan.	10
Bernoulli	10
Goussier	10
F. Alprabatz	10
Terraza.	10
Tomas.	10
J. Garcia	10
J. Mirera.	10

Totals.

Queda venuda la subscripció.

ESVORANCHS

El pagament de l'escrutarie gaire en los resultats de las elecciones venidas parlamentarias, no han segut que erant perdidos tota la fe en lo

parlamentarismo, puig que casi may los resultados respuest a lo que en buena llogica deseria esperarm.

Pegudem una ullada ab delsos que fa poch han tingut lloch en las Cortes de Madrid, sacaron en los resultados obligaus y en los que llogicament podian esperars, y troberem la mes plena confirmaci6 de lo que scabem de dir.

Dues han sigut las qestions pollegadas por-madas a discursu: La qnecio6 de los dos mil duros i' una y la dels sucesos de la Universitat Central i' altras.

En la primera lo desastre ministerial no pogut ser mes complet. Un personaje de la situaci6 del ministro d' Escas, dirigiu un tractat que debia ser secret, per lo preu de dos mil duros.

No creyem que las cosas arribessen tan enllay a disculpar tal accio lo guberna ab primers momentos, mes tal fou la reprobeci6 general que dit acte motiva, que i' mateix guberna feu la solemne plianza de cambiar de opini6, dilibent per boca del ministro de Gracia y Justicia que al be aquell acte no era pensat per i' edifici6, en cambi en dels que fan demostraci6 del concepte publich a qui i' realiza.

Devant de tan categoricas declaraciones del ministro, no cabia res mes, en bona llogica y fin en regular decencia, que dimiutir los puestos ofidials que ocuparen i' aluditi y i' ministro que i' persocia.

Donchs res d' atid6. Lo come de la Romera contina presidint la Diputaci6 provincial de Madrid y i' guberna no ha solert encara cap daltabals.

De la segona qnecio6 no n' han escrit pas mes be i' ministros.

En la interpelecci6 feus en lo Senat per lo carderich senyor Comas, testimonij de vista dels fetes, prou va quedar ben probada la provocaci6 del guberna, las garridas de la relaci6 ofidial, y las barbaritats de carfe dels pollicions. Prou va clamar en tons los tons que era precis castigar als criminals atropelladors. T' othom va quedar

plenasent convertit de la derrota moral del guberna.

Be, y' que Com que vos son traidos y las majorias son ministerials, ja est dit tot.

Y com que tot ministeri que la eleccion las guanya ell mateix, siga com vulga, ja tenen aplicada la eficacia del sistema parlamentari que avy est de moda.

L' ORGULL

Corrompen a la societat multitudi de pligass que, a pesar de ser conegut de sobras lo remey pera atirparlas, van virfina, creixent y multiplicantse mes de dia en dia.

Una de las pligass socials, 6 millor dit la pligor plaga, es, per mi, l' Orgull.

L' home orgull6 inspira, al que no n' es, anidicis al principi, despreci despres y per diltim llastimas.

Propi de sets miserables l' Orgull es, y repugos a totes personas com cal tractare ab talas entes, quita, compostos de poca cosa com los demes, volen revertir de una impotencia ionta, creyentse ser superiors a quantis las nodidian. Fent abade de sa personalitat, l' orgull6 demonstra, d' un modo no potat per ell, qu' es lo primer ignorant.

Molta, per desgracia, confonon la Dignitat ab l' Orgull; sent aixis que la primera es l' antitab del diltim; la Dignitat es indispensable pera mantenidre lo respecte necessari entre las classes socials; en cambi l' Orgull, pe i' sol fer d' estar completament indigues, té la preclia condici6 de despreciable.

Ser estimeris a qui correspondria Dignitat per sa representaci6, y al mirare ab lo vedepri del Orgull la perden de vista 6 la venen disminuida en lloch d' aumentada, robustada, en virtut d' aquest fanosme opich, sine al punt de quedar convertita en dets miserables del oprubi d' aquella que i' respectarian ab lo

degut mirament, si no se haguessen considerat ells mateixos com a senyors majors a sa senyoria.

Las miradas, las paraulas y las obras del home carregat d'Orgull revelan al instant que son fillas d'un esperit de contradicció repulsiu: una mirada de cap a peu; com a primer Deu vos guar; un moviment especial del llabi inferior, senyal inequívoc d'una sortida de paraulas desdenyoses y un caminar peculiar denotan ab quí topem y la exclamamos espontáneament:— ¡Quin home mes fastigós!

Lo carácter orgullós se adapta a todas las ridiculesas imaginables sempre y quan conduceix al camí de *ferse veure* en qualsevol ocasió y de qualsevol manera.

Que l'Orgull domini a la gent faldada d'educació, casi se mitj comprén; pero qu' esclavisi a gent que ha rebut educació ó instrucció esmerada, sembla tament increíble.

Jo estich en que la falta de sentit comú es la base del Orgull: fa pena trobar mitos d'aquesta rassa salvatge que s'figurin sobresortir en tot y per tot, quan ni ferne cas mereixen: riure de fàstich fa sa presunció fundada en la aparéncia d'un bon tipo, en lo fondo d'una bona bossa ó en la mesquinada d'un pobre talent.

Tals tipos no deuen poder viure may ab tranquil·litat, ni poden veure realitats tampoch sos desitjos: sofreixen desengany a cada pas que haurian de ferlos cambiar enterament de pensar y de régimen; mes ¡cal a copia de desenganyans van transformant en mes insociables; en mes antipàtics, si cab, que avans.

Y s'comprén: aquell que tenint súbdits vol governarlos usant regany y mots ofensius venuts a preu fíco en substitució a la amorositat; lo qui figurahse qu' es guapo, bon mosso, que tothom ha de contemplar y admirarlo, y no se divisa solzantem tan bon punt se li descubreix la tara; aquell que ocupant certa posició elevada ó aixecada per força, se forma la ilusió de que tothom deu saludarlo y no l' saludan sino los únics que per obligació han de ferho; y tots aquells, en resumén, que somiant ser molt se despertan sent *res...* Indispensablement han de patir moltíssim al sentirse las fibladas de son Orgull, ferit mortalment per las sarjetas del mal concepte.

L'Orgull en la dona hi está encarnat mes forment encara qu' en l'home, convertintla en un sér temible a tot serho, puig del Orgull femení dependeix a voltas la salvació de vidas y honras.

Si en l'Orgull l'origen d'espesses calamitats, la font de numerosas desgracias y l'protagonista de terribles dramas... no fora precis estudiar y adoptar cert sistema destructor de aquesta devoradora plaga, gangrena de la societat?...

¡Ay! desgraciadament es inútil formarnos ilusions respecte d'aquest punt: mentres lo mon siga mon l'Orgull anirà tacant caràcters y mes caràcters, imposant lleys de vassallatje y destacantse negrench en lo fons del quadro de la Humanitat.

PREPET DEL CARRIL

LA NOVA DE CAN QUEL

PARAFINICH

Es la noya de can Quel
tan simpática y bufona,
que sembla una papallona,
una floreta, un castel.
Te una llarga cabellera
que al contemplarla transca;
gronca vils, petita boca
y una veu de calatrera.
Si la veyeu pe'l carrer,
no pot veure mes senzilla,
y per mes senyala es filla
d'un que la fa sabater.
Te simpática acudida
y no parla que no rija,
per 'a la seva botiga
sempre es plena de mosquits.
No s'hi tiran allí de flors,
vatis y ret de la Sita!
Ni hi ha cap noya a la vita
que tinga tante aymsadors.

Després de passay dots rein
casi tothom surt firac,
trobantse ódenuda l'calat,
molt bonlich, molt bé y baron.

De allegria com s'estufa
a can Sala cada festa!
puig mentras toca la orquestra
balla com una ballarina.
Tot lo present del saló
rodaja a la hermosa noya.
¡Pobreta, quémis una toya
carregada de punyit!

¡Quantas n'hi han qu' escupen fel
perque ningú las rodeja
y miran ab ulls d'enveja
a la noya de can Quel!

Com qu' ella es tan aslamera,
prou n'hi surten de partia;
no n'hi ha tant de reunia
dins la política endera.

Mes com qu' ayra ab desaxino
un jove de Sant Petru,
ab veu carinyosa diu:
—Per ara no'm desmino.

A mi si'm veigues, formal,
m'hi casava resolut,
a pesar de que he rebut
que te un genit infernal.

UN JOVE DE GRANOLLERS

VENTADAS

Lo sistema parlamentari ha adquirit tal grau de progrés a Bulgaria, que ben be l' poden envejar tots los conservadors espanyols haguts y per haber.

L'altre dia atacava un diputat de oposició al president del ministeri per certa irregularitat comesa ab una companyia de ferrocarrils, y no agrasant als diputats ministerials los drapets al soi que de son jefe treya l'diputat d'oposició, van abalansarse contra ell, y després de masegarlo a trompadas, van tirar lo daltabaix de la tribuna y l'arrossegaren per lo palau de la fabrica de lleys.

Trasladém la noticia als nostres reaccionaris, per si pot aprofitarlos tan radical sistema per contrarestar las oposicions.

Van ficarse uns lladres en un pis del passatge de Modolell d'aquesta ciutat, y s'toparen ab un estudiant que, molt lluny d'acordarirse, va comensar per tirarne un pe'l balcó y perseguir als altres, que fugiren mes esverats que si un batalló de polissonts los hagués anat al darrera perseguintlos.

Lo lladre tirat pe'l balcó ha mort.
Vetequí un sistema de policia de innegables resultats.

Prou ha encaparrat mes als lladres lo vehi del passatge de Modolell que tots los comissaris, polissonts, agutzils, municipals y jutjes plegats.

Lo ministre de Hisenda ha dit que la real ordre eximint de la contribució als pobles perjudicats pe'ls últims terremotos, no mes será aplicable a las fincas que hajan desaparecut.

Dimoni, ¡quanta generositat la del ministre! Ja veurán com al últim lo govern se quedará ab todas las engrunas que resin de las desgracias.

Se reedificará un poble dels ensorrats, ahont D. Alfons va a posar la primera pedra.

Quin dia será moda que 's manobres posin la primera pedra y la gent de las ceremonias oficials las restants?

Lo carrer principal de aquest poble se dirá de Alfons XII y 's dos transversals de mes importancia portaran los noms de Cánovas y Romero Robledo.

¡No rebentan de felicitat mos lectors al saber tals noticias?

¡Y donchs, homes, que esperan? ¡pera quan guardan l'entusiasmarse?

Habém rebut una fotografia que representa l'acte de sortir de la presó de Igualada las setze donas de Carme processadas per una huelga y condemnadas a presó per lo mateix Tribunal Suprem.

La fotografia es interessant, y basta ficarse en las caras retratadas pera convences de que cap acte criminal podia ser lo que fou causa ó pretext per sa condemna.

Lo primer acte de las citadas donas, al esceir passadas en llibertat lo dia 6 del present mes, fou anar a la redacció de *La Federacion Igualadina* a fer constar son agrahiment per tots los que s'han interessat per sa sort contribuint a la suscripció oberta en son favor.

També acordaren destinar 80 pesetas de la citada suscripció per afavorir als obrers que, com ellas, sofreixen persecucions para defensar la causa del treball.

Y finalment acordaren oferir un premi per lo certamen socialista de Reus, a fi de contribuir en algun al sosteniment y desarrollo de las idees per las quals acabavan de pasar tres mesos de presó.

La entensa de las ex-huelguistas de Carme entusiasma de veras a quants tingueren ocasió de presenciaria, deduhintne que quan la dona arriba a sofrir imperiterna persecucions per una idea, aquesta te molt de guanyat pera obrirse pas a través de todas las dificultats que pugan presentárseli.

L'assumpo dels dos mil duros va tornantse mes agre cada dia.

Contan que no dimiteix ni dimiteixen al comte de la Romera, secretari del Senat y president de la Diputació provincial de Madrid, perque l' citat comte te en son poder una carta de un alt personatge de la situació, qual carta posa a n' ell a salvo y deixa xaiat a son autor, en cas que se arribi a llegir públicament.

Lo senyor Cánovas mostra gran interés en que acabi en be l'assumpo dels dos mil naps.
En qué parará tot aquest xafarranxo de moralitat a lo conservador?

Es molt gran lo resultat que per tot Espanya está donant la suscripció a favor de las victimas dels terratrémols de Andalúcia.

Lo govern tot es bellugare, pero ja veurán com será l' que farà mes tart que tots.

Ara comensa a pensar ab un empréstit de dos milions de pesetas.

Ab aixó y esperar fer lo reparto a pas de tortuga, ja podrán haberse mort de fam y fret tots los que han quedat vius de las desgracias.

Sort que la iniciativa particular s'ha donat mes bona pressa que la oficial.

Sobre mitj milió de duros se calcula que s'treuran de Barcelona pera socorre las desgracias de Andalúcia.

No podrá dirse que no se haja fet mes de lo que s' podia.

Lo govern ha repetit que a Tarragona hi han casos sospitosos de cólera.

De lo qual tots los metjes de Tarragona ne protestan.

Pero senyor ¡vaya una taleya de buscarnos lo govern emocions pera distreurens!

¡Creu que aixó no 'ns recordarem d' ell!

Donchs s' equivoca, puig que 'ns es impossible olvidarlo.

¡Ho fa tot tan malament!

Ha comensat a publicar-se a Salient *El Republicano*, periódich federal que ve a omplir lo buyt que en aquella lliberal é industriosa vila

deixà *Lo Llobregat* el desapareix de la escena periodística, a conseqüència de les incúscs persecucions de que fou objecte per part de fanàtics y reaccionaris.

De fetso que a *El Republicano* també se li esperen penes y fatigas com las que passaren al *Llobregat*, pero confiem que la fe y valentia de sos redactors obrà sortir en be de las probas á que 'l subjectin los despotas de aquella vila.

Es ociós dir que desitjem á nostre apreciat company tota mena de prosperitat y llarga vida.

Los estudiants portan ja recullits mes de quatre mil duros pera las victimas dels terremotos de Andalucía.

En las captas públicas hi han hagut alguns actes entre sublimes y ridiculs, y algunas vegadas semblava alló un verdader saqueig.

Ah! y lo de passejar las flamencas en cotxe podian molt be haberho suprimit.

Certas propagandas desdihuen en actes formals.

Per lo demás s' han portat com bons boys.

Acaba de morir á Cornellá lo jove Ramon Roca, mestre que fou de la escola laica de *La Cooperativa* de dita vila.

En mort ha sigut molt sentida per tots los liberals de la població, verificants 'l diumenie últim son enterro civil, cumplint aixis la última voluntat del que en vida fou un constant defensor de la llibertat de conciencia, figurant en primera ratlla en lo partit federal de Cornellá.

L' enterro civil de Ramon Roca fou una solennitat que deixará recort impereceder entre los lliure-pensadors de la citada vila.

Habem rebut los tres primers números de *El Foro espiritista*, periódich que 's publica en nostra ciutat.

En vingut siga, y procuri guardarse del mal esperit fiscal.

À UNA NOYA

Tos llavis semblen corat,
perletes fines tas dents,
tas galtes roses d' abril
y tos ulls trossos de cel.

Ton coll no sembla marid,
sils d' or sembla ton cabell,
tas mans semblan torneletes
y semblan blancas com neu.

Quan pe 'l ferret se camina
ho fas al' gracie, aixís es
que tothom que 't veu se diu
que semblas un acollid.

Quan tu cantas tot cusint
se sembla l'orgue, ta veu
la veu dolca y armoniosa
d' un ángel baixat del cel.

Es dir, la teva persona
á tot semblanza no te,
á tot te semblas, si, nena,
mes... ves del que semblas etc.

LL. MILLA

MAL TEMPS

Segons contan alguns que ho veuhem, lo rosari de la strosra ve fentse cada dia mes alegre y divertit.

Fa un parell de setmanas que passent per la plassa de Sant Miquel baladrejans al com son, es á dir, com á ruchs, van tirarlos una gibrellada que va defiar á 'n algunas devotas y reverents á punt de sucarchi es.

Lo diumenie passat va sortir un nou remat del corral de las Gerdonimes, tenint l' atreujament de anar-se á embollet per alguns dels

carrers de la part de Ponent, ahont tan pocas simpatias tenen los carcatólichs, per esser habitats casi en sa totalitat per gent treballadora.

Donchs, fillets de Deu, sembla que 's xiuletets y 's 'fuera' van aixordar en alguns punts mes que 's brams dels profesionayres, y per allí al carrer de la Riera Alta van tirarlos una olla de terra d' escudellas, que si arriplega la clepa pelada d' algun reverent ja podias dir que habia begut oli.

Ella que vagin despertant al vehinat ab sos escándols, que molt serà que no acabin los rosaris de la aurora en las casas de socorro.

Escolti, mossen Güell de Tarragona, quin interés té vosté en no tornar la escriptura de propietat de un pati de aquesta capital, tent passar ab manganillas als duenyos que la reclaman?

¡Home, home! Aixís practica vosté las doctrinas de Cristo:

L' ecónomo de Butzenit ha dit á sos feligresos, desde 'l cubell del Esperit sant, que aquells que no celebran las festas de la Iglesia son menos que bestias.

Donchs (qué deu ser lo dit capellá, que 'l dia de Tots-sants va passarli pe 's calsons no fer las feynas sagradas, deixant sense 'l anjals de la ánima á sas ovelles, per venjar-se de que per la festa major no van anar á ferli encens á sa casa?)

Jo ja crech que en lo mon hi ha personas pitjor que bestias, pero estich segur de que sols se troban en los culls de sagristias, recons de confesionaris, rosaris de la aurora y demás herbas católicas.

Inclús predicoyres com lo de Butzenit.

Quan va rumenarse tot alló del cólera, á Sabadell las remuneracions van dedicarse á vendre medallas anti-cólicas.

Donchs fa tres ó quatre setmanas va dir un fratre desde la trona que las que 's habien anet venent fins llavors eran falsas, que 'l rector habia sigut enganayat, y que ell portava las verdaderas, benedidas per la mateixa graja del seu pare sant.

(Será aixó un anunci de competencia industrial, ó un timo convingut entre 's dos explotadors de llana?)

Pobres ovelles, y cóm las pelan, senyor, com las pelan!

Diuhem los católichs que 's terratrémols de Andalucía son deguts á la má del seu Deu.

(Y no podria exigirse la responsabilitat de tal mal á 'n aquest senyor, formantsell causa?)

Y en cas de no ser habido, (no' podria ferse responsables á sos ministros, com á cómplices?)

Problema: Si en la qüestió de la Má Negra, per un assassinat se doná garrot á set homes, quants capellans tindrian d' escabextrarse pera castigar las desgracias de Andalucía, comesas per son Deu, segons ells?

Al que resolgui aquest problema li regalo las alas rotundas del colomí de la santíssima trinitat.

En lo corr.é, las ovelles de Cristo de Montseguí han fet lo novenari ab oratoria sagrada, ahont lo predicayre llenzá tals brams contra llibres y periódichs liberals, que n' hi habia per' aixordar las llargas orelles de sos pacients espectadores.

Lo llibre que mes va recomenar, que per cap concipie llegessen los feligresos, fou *La Religión del dinero*.

Qué tal lo flavio, si sab mugar per casa? Lo caldria sino' que 's tontor brissen l' ull. (Ahont aniriam á parar los missayres d' ofici?)

Va acabar tan suculenta prédica dihent que ell anava fent socios pera enganxar á la bandera de Jesucrist.

(Será 'l predicayre algun cabecilla que busca gent per la seva partida?)

Al Ferrol hi ha un galipan ab mes embestida que un toro de sis herbas y mes zerrayre que un sach d' anous.

Donchs ab motiu d' un octavari que van organisar los sa-cerdo-ts de la parroquia castrense en honor de la inma-culada, aquest tipo va fer un discurs ab mes garfos históricos que las que 's necessitarian pera mantenir á tots los ruchs que rodan per las casas públicas de Deu Son Senyor.

Com que en aquestas cosas per mostra basta un botó, allá va un tros del seu discurs:

«Así como la Iglesia triunfó de todas las herejías de los pasados siglos; de los gnósticos, maniqueos, arrianos, nestorianos y entiquios en la antigüedad; de los waldenses, albigenses, wicleítas y husitas en la Edad Media; de los protestantes en la moderna; pues de igual manera vencerá la Iglesia en el futuro siglo la pestilente herejía liberal que tantas desgracias produce en estos tristes tiempos.»

Regalo una orella del porch de sant Antoni al que diga mes sagradas tonterías ab tan pocas paraulas.

En altre lloch afirma que la Iglesia católica va acabar ab la esclavitut.

Justament recordo que la Iglesia ha tingut esclaus que no 's podien traspasar, perque 's tenien com á propietat amortizada.

A mes d' aixó l' únic Estat d' Europa que encara conserva la esclavitut es Espanya, lo país mes católic y altres herbas.

Y després de tot, qui vulga saber ben be del pert, per si encara no 's convens de si la religió católic ha acabat ab la esclavitut, solzament lo rememora á que 's fici ab lo que fan los frares de Pírpilas ab los pobres nsturals de aquéllas islas.

CABORIAS

XARADAS

Ést sovint dambie la Quima
de prima;
y ho té 'l músich Ambrós
lo dos;
y esta musica n' es
la tres;
Y per si sigó encor no ha entid
lo rot de aquesta xarada,
pot defensarse á má grande
ab preserra, dot y trap.

NOY PABAT DE LA BIRAL

GEROGLIFICH

LI
V V V
P
I
N EN
V R
I

FANAT DE PIÉAPOUILL

SOLUCIONS

À LAS CABORIAS DEL NÚMERO PABAT

Xaradas: — Mar-ga-ri-da.

Gero-glifich: — A las casas hi ha los coynes.

Resultats de las primeras discussions